

ความต้องการให้ทอสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

นางสาว ประภารัตน์ นววิภาพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-639-069-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UNDERGRADUATE STUDENTS NEEDS FOR CENTRAL LIBRARY
USAGE, RAJAMONKALA , INSITIUTE OF TECHNOLOGY

Miss Praparat Nawawipapun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Sciences

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-639-069-4

ประกาศิตน์ นววิภาพันธ์ : ความต้องการใช้ห้องสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (UNDERGRADUATE STUDENTS NEEDS FOR CENTRAL LIBRARY USAGE, RAJAMONKALA, INSITIUTE OF TECHNOLOGY) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. สุพรรณี วราทร, 135 หน้า. ISBN 974-639-069-4.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ห้องสมุด และความต้องการใช้ห้องสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศูนย์กลางสถาบันฯ ได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 443 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ สามารถนำมาประมวลผลได้ 391 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.26

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดคณะ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษา ค้นคว้าประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และส่วนใหญ่เข้าถึงสารสนเทศ 2 วิธี คือ สืบค้นตามชั้นหนังสือ และใช้บัตรรายการ เรียนรู้วิธีการเข้าถึงสารสนเทศด้วยตนเอง นักศึกษาประสบปัญหาไม่มีเวลาไปใช้ห้องสมุด และห้องสมุดไม่มีเทคโนโลยีทันสมัยช่วยค้นสารสนเทศได้สะดวก รวดเร็ว

วัสดุพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้และต้องการในระดับมาก ได้แก่ พจนานุกรม หนังสือคู่มือ บรรณานุกรม สารานุกรม หนังสือความรู้ทั่วไป หนังสือ ตำราวิชาการ บันทึกลงคดี วารสารวิชาการในแขนงที่ศึกษา นิตยสาร หนังสือพิมพ์เน้นข่าวความรู้ ความเข้าใจ วัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ แผ่นที่ และแผ่นโปสเตอร์ แต่ต้องการวีดิทัศน์ และฐานข้อมูลซีดีรอมในระดับมาก

นักศึกษาต้องการบริการทุกประเภทในระดับมาก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สืบค้นข้อมูลบัตรรายการด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ คู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร บริการเผยแพร่ข่าวสารผ่านทางคณะ/ภาควิชา ห้องอ่านหนังสือที่มีโต๊ะรวม ที่นั่งสบาย และป้ายแผนผังห้องสมุด ความต้องการในระดับมากที่สุด คือ บริการยืม-คืนหนังสือ และสภาพแวดล้อมของห้องสมุดที่มีระเบียบ สะอาด แสงสว่างเพียงพอ เงียบสงบ และมีเครื่องปรับอากาศ

ภาควิชา .....บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา .....2540.....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอื่น .....
.....

C710187 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
KEY WORD:

LIBRARY USE / THE CENTRAL LIBRARY OF RAJAMONKALA, INSTITUTE OF TECHNOLOGY
PRAPARAI NAWAWIPAPUN : UNDERGRADUATE STUDENTS NEEDS FOR CENTRAL LIBRARY USAGE,
RAJAMONKALA, INSITIUTE OF TECHNOLOGY. THESIS ADVISOR ; ASSIST. PROF. SUPANNEE
VARATORN. 135 pp. ISBN 974-639-069-4.

The objective of this research is to study the library utilization and the need to use Rajamonkala, Institute of Technology, Central Library for undergraduate students in Center of Rajamonkala, Institute of Technology. 443 copies of questionnaire were as the research samples, and 391 complete copies were returned, comprising 88.26 percent.

The research findings are that most of the students use the faculty library, twice a week; for the purpose of studying writing reports and term papers. Students have two ways for information access:-shelf-survey and card catalogue consultation, and learn the information access methods by themselves. The problem the students face include the lack of modern technology to help in quick information access.

The Printed materials which most of the students use and need more are dictionaries, manuals, bibliographies, encyclopedias, knowledge book, text, academic book, fiction book, relevant journals, magazine and newspaper with the emphasis on news, knowledge and understandings. Non-printed materials use are maps and transparencies, and there is need for more video tape and CD-ROM database.

The library services must need by students are : computer card catalogue consultation, Library usage manuals, xe-rox services, information dissemination through the Faculty Department, reading rooms with comfortable facilities and library floor plans. Other services the students need most are book lending and circulation services and healthy library surroundings with orderliness, cleanliness, good illumination, serenity and air-conditioners.

ภาควิชา.....บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น พร้อมทั้งตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา และเอาใจใส่อย่างดีตลอดในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิณี รัตน์กุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจ แก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นุชญา ปันทองที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านเอกสารต่างๆ และบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนบางส่วนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณพอ-แม่ผู้เป็นผู้สร้างและครูคนแรก ตลอดจนพระคุณของครู อาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนได้สำเร็จการศึกษา

ประภารัตน์ นววิภาพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่	1
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
2 ปรีทรรศนั้รรณกรรรม	7
ห้องสมุดอุดมศึกษา	7
การจัดการการศึกษาในศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	15
มาตรฐานห้องสมุดสถานศึกษาเพื่อการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี พ.ศ. 2535 ..	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
เกณฑ์เทียบ	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ตอนที่ 1 การใช้ห้องสมุด	38
ตอนที่ 2 ความต้องการหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	64
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	91
อภิปรายผลการวิจัย	101
ข้อเสนอแนะ	115
รายการอ้างอิง	117
ภาคผนวก	122
ประวัติผู้วิจัย	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนนักศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	35
2. จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์	36
3. จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม	39
4. ห้องสมุดที่นักศึกษาใช้จำแนกตามประเภทห้องสมุด	40
5. วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษา	42
6. ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา	44
7. วิธีการเรียนรู้การค้นสารนิเทศห้องสมุด	45
8. วิธีเข้าถึงสารนิเทศห้องสมุด	47
9. ปัญหาการใช้ห้องสมุดที่เกิดจากตัวนักศึกษา	49
10. ปัญหาการใช้ห้องสมุดที่เกิดจากห้องสมุด	51
11. การใช้วัสดุตีพิมพ์จำแนกตามประเภท	53
12. การใช้หนังสืออ้างอิงจำแนกตามประเภท	54
13. การใช้หนังสือจำแนกตามประเภท	56
14. การใช้เอกสารจำแนกตามประเภท	57
15. การใช้วารสาร นิตยสารจำแนกตามประเภท	58
16. การใช้หนังสือพิมพ์จำแนกตามประเภท	60
17. การใช้สื่อดิจิทัลจำแนกตามประเภท	61
18. การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามประเภท	63
19. ความต้องการวัสดุตีพิมพ์จำแนกตามประเภท	65
20. ความต้องการหนังสืออ้างอิงจำแนกตามประเภท	66
21. ความต้องการหนังสือจำแนกตามประเภท	68
22. ความต้องการเอกสารจำแนกตามประเภท	69
23. ความต้องการวารสาร นิตยสารจำแนกตามประเภท	70
24. ความต้องการหนังสือพิมพ์จำแนกตามประเภท	72
25. ความต้องการด้านภาษาของหนังสืออ้างอิง	73
26. ความต้องการด้านภาษาของหนังสือ	74
27. ความต้องการด้านภาษาของวารสาร นิตยสาร	75
28. ความต้องการด้านภาษาของหนังสือพิมพ์	76
29. ความต้องการวัสดุไม่ตีพิมพ์จำแนกตามประเภท	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

30. ความต้องการโสตทัศนวัสดุจำแนกตามประเภท	77
31. ความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามประเภท	78
32. ความต้องการเนื้อหาวิชาของทรัพยากรสารสนเทศ	79
33. ความต้องการบริการ	82
34. ความต้องการบริการช่วยการค้น	83
35. ความต้องการบริการยืม-คืน	84
36. ความต้องการบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด	85
37. ความต้องการบริการพิเศษ	86
38. ความต้องการบริการข่าวสารห้องสมุด	87
39. ความต้องการด้านอาคาร สถานที่	88
40. ความต้องการพื้นที่ในอาคารห้องสมุด	88
41. ความต้องการด้านสภาพแวดล้อมของห้องสมุด	89
42. ความต้องการป้ายสัญลักษณ์และเครื่องหมายในห้องสมุด	90

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

1. การแบ่งส่วนราชการของสถาบันวิทยบริการ	22
2. การแบ่งงานในห้คงสมุด	23